

A VILÁGIRODALOM GYÖNGYSZEMEI

A sorozatot szerkesztette (1955-1977)
Kormos István

Válogatta és szerkesztette,
az előszót, az életrajzokat és a jegyzeteket írta
Benyhe János

JÁROM ÉS CSILLAG

Latin-amerikai költők
antológiája

KOZMOSZ KÖNYVEK

S egy sötét hattyú így szól: „Napot ígér az éjjel.”
S egy fehér: „Sosem győzi, nem győzheti le senki
a hajnalt!” Ó, ígéret szép földje, teli fényvel,
Pandora szelencéje még reményünket rejti!

TIMÁR GYÖRGY FORDÍTÁSA

Szonatina

Oly bús a kis királylány... Miért e bánat, ó jaj?...
Piciny számóca-ajkán nem kél csak hosszú sóhaj
és pírt vagy mosolyt rajta semmi nem csal elő.
Aranyos zsámolyán ül halványan és kitartón,
a billentyűk is némák a zengő klavikordon
s ha vázán szegfű kornyad – ugyan mit bánja ő?

A kertben szinte harsog a pávák diadalma.
Felőle fecserészhet a cserfes-szájú dajka,
míg kármin dolmányában a víg bohóc szökell;
nem nevet a királylány, borús és rossz a kedve,
a királylány csak néz, néz az égen napkeletre,
ahol egy foszló ábránd lepkéje libben el.

Tán fejében Golkonda, Kína hercege táncol?
Vagy az, ki most kilép az ezüstös delizsánszból,
hogy az ő két szeméből lopjon édeske fényt?
A Vadrózsa-szigetnek királya jön el érte?
Vagy gyémánt-ékes úrfi hullik előtte térdre
Ormuz híres gyöngyének büszke gazdajaként?

Jaj, a szegény királylány, a rózsapiros ajkú,
fecske szeretne lenni, pillangó, tarka rajzú,
hogy könnyű-röptű szárnyon szálljon a légbe fenn;
lajtörjás fénysugáron kúszna föl, föl a napba,
a lenge liliomnak májussal bólogatna,
vagy veszne el viharban a zajgó tengeren.

A palotát már únja, az ezüst rokka nem kell,
nem kell szép sólyma és a piros bohóca sem kell,
s a mindegyforma hattyúk a tó azúr vizén.
Az Udvar virágáért busong a sok virág is:
északi nenufárok, a napnyugati jázmin,
keleti dáliák s a rózsza, mit szült a Dél.

Ó, égkék pillantású, szegény kis szép királylány!
Rab ő a dús arany közt, rab tüllök, selymek fátylán,
és márvány kalitkája a pompás palota,
a büszke vár, amelyet testőrsereg, madárdal
és száz szerecsen őriz, mind a száz alabárdal,
bősz sárkány s egy agár is, mely nem alszik soha.

Ó, bárha szállni tudna, mint lepkévé lett lárva.
(A kis királylány oly bús! A királylány oly árva!)
Ó, arany, ivor, rózsza, mit csodás vágyni is!
El oda, ahol rá vár az a királyfi-koldús
(a királylány oly árva, a kis királylány oly bús!)
tündöklőbb, mint a hajnal s szebb, mint az április!

„Maradj csak, várj, királylány” – szól jó tündére intőn
– én látom már, hogy szárnyas paripán erre mint jön
(vadászölyv ül kezén és kard veri oldalát).
az a lovag, a boldog, aki bár nem is látott,
a halállal dacolva imád téged, te áldott,
s kigyúl majd ajkad is, mert szerelmes csókja láng.”

ANDRÁS LÁSZLÓ FORDÍTÁSA

Szürke szimfónia dúrban

Foncsorozott, szürke üveglap a tenger,
tükrében a fémes, horgany-szürke ég,
madárrajok könnyű, fehér foltja villan,
s feldereng a sápadt, szürke messzeség.

Fenn a nap beteg-szín, hályogos korongja
vánszorog az égen, bágyadt, lankatag;
a szelek letették komor trombitájuk,
s a szelíd homályban ráhanyatlanak.

Móló-cölöpök közt ólom-hasú hullám,
lassú mormolása nyöszörgő beszéd.
Egy csomó kötélén, tétlenül pipálva,
matróz ül merengve, s talán újra látja
egy távoli ország sárga fövenyét.

Vén tengeri medve. Durva réz-szín arcát
Brazília napja verte lángolón,
s a Kínai tenger tájfunjai látták,
hogy itta a gint a tántorgó hajón.

VÉGH GYÖRGY

MODERN ORFEUSZ

Válogatott műfordítások

MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST 1960

RUBEN DARÍO

S Z O N A T I N A

Oly bús a kis királylány: ugyan, ugyan mi bántja?
Sok-sok sóhajt lebegtet szagos szamóca szája,
mely lassan megfakult és nincs rajta már mosoly.
Arany a trónja s mégis sápadt a kis királylány —
a billentyű is néma zenélő zongoráján,
s egy régi váza mélyén a jázmin haldokol.

Rikoltva zeng a kertben hetven királyi páva,
fecseg-locsog csak egyre dajkája bamba szája
s pörög piros köpenyben az udvari bolond.
A kis királylány néma és élet nincs szemében,
bár olykor elkalandoz Kelet felé az égen;
homályos álmok rabja, nyomukba elbolyong.

Golkonda, Jáva, Kína szép hercegére gondol?
Vagy arra tán, ki egyszer ezüstös nyárfa-lombból
bukkant kék-lángú szemmel eléje hangtalan?
A hó-királyra gondol, a rózsa-illatúra?
A kincsek hercegére, kié az ég azúrja?
Vagy arra tán, kinél most Ormuz száz gyöngye van?

Szegény kicsiny királylány! Olyan fehér a színe!
 Szeretne fecske lenni, csapongó lenge pille,
 szeretne könnyű szárnyat, suhanni nesztelen —
 a napba fellebegne villó sugár-kötélen;
 úgy szállna, mint a rím egy szeszélyes költeményben
 vagy szél-örvénybe hullna a dörgő tengeren...

Ó, nem kell már a vára, sem bűvös-barna sólyma;
 selymét-bolondját mind-mind ezek közé sorolja —
 azúr tavát se nézi megúnt hattyúival.
 Szegény virág! be szánja sok-sok kedvenc virága,
 a lótusz és a pálma, a jázmin és a mályva,
 a nyárfa száz ezüstje, s a hulló lomb-avar.

Milyen, milyen szegény a kis kékszemű királylány!
 Aranybilincs a kincse, előtte ül csak árván:
 márványkalitka vára — s ő benne rabmadár.
 Az ősi várat őrzik, se napja nincs, se éje,
 száz holló-bőrű néger vigyáz az életére
 s egy óriási sárkány, meg egy fehér agár.

Ó, mennyit gondol arra — ne lárva lenne — pille!
 (Oly bús a kis királylány! Olyan fehér a színe!)
 Arany-ezüst előtte hiába tündököl.
 Ha tudna — hercegéhez csapongna pille-szárnyán,
 (Olyan fehér a színe! Oly bús a kis királylány!)
 hozzá — ki szebb a napnál, szebb, mint az ég-tükör!

— Nem vársz, nem vársz hiába tündéri szép királylány!
 A herceg már elindult a szárnyas szélre szállván:
 alatta most az ég van, körötte fény-azúr.
 Száguldva száll elébed, minden halált legyőzve,
 és elkísér szerelme a foszló-szirmú ősze
 és ajkad ajka lángján örök tüzekre gyúl...

LYRA HISPANICA

500 ÉV SPANYOL KÖLTÉSZE

GÁSPÁR ENDRE és PÁL ENDRE
FORDÍTÁSAI

1916

AMPELOS-KÖNYVEK V.

(1867—1916)

Szonatina

A kis kiráylány búsul... Min búsul a kiráylány?
Halk sóhajok fakadnak nyiló cseresznye-száján,
Szép színét elvesztette és már nem is nevet.
Arany királyi székén sápadtan üldögél ma
Es zengő zongoráján minden billentyű néma;
Virág hervad vázában s ő rá ügyet se vet.

A kertet künn betölti a pávák dicsősége,
A bőbeszédű dajka fecseg, nincs hossza-vége,
Piros ruhában ugrál a torz bolond sután;
Nem nevet a kiráylány és mintha nem is élne,
Csak bámul mozdulatlan a napkeleti égre
Egy tovatűnő ábránd tünt pilléje után.

Tán Golconda vagy Kína nagyhercege, kit lát ott,
Vagy az, kinek ezüsttel vert hintaja megállott,
Hogy megnézzé szelíden felcsillanó szemét?
Királya a szigetnek, mit rózsailat tölt be,
Vagy ő az úr, a büszke, kié az Ormuz gyöngye,
Avagy királyi dísze csilló gyémántos ék?

Ó jaj! A rózsajjú szegény kicsiny kiráylány
Repülne fecske szárnyán, repülne lepke szárnyán,
Amely az égbolt alján oly könnyedén lebeg.
Vagy fényugáros létrán jönne alá a földre,
A liljomot a május szép versével köszöntve,
Vagy elveszne a szélben, zajló habok felett.

Most ünja palotáját, ezüst rokkáját ünja,
Nem kell már bővös solyma, s a rőt pojáca-gúnya,
S a mozdulatlan hattyúk a színazúr tavon.
Az udvar szép virágát siratja száz virága:
A napkeleti jázmin, Nyugatnak dáliaja,
Délről a rózsa, fentről a vizililiom.

Ó, kékszemű, szépséges, szegény kiráyleánya!
Rabbá teszi aranya, rabbá a selymes fátyla,
És márványos kalitja a nagy királyi vár.
A palota, a gőgös, melyet vigyáz az őrszem,
És vagy száz alabárdos szerencsen őrszi bőszen,
Meg őriási sárkány s sosem alvó agár.

Ó, ha felröppenhetne, mint lepkévé lett lárva!
(A kis kiráylány sápadt. Szomorkodik az árva.)
Ó, káprázatos látvány, rózsa, márvány, arany!
Elszállana a földre, ahol a herceg várja,
(A kis kiráylány sápadt. Szomorkodik az árva.)
Kinek hajnal s tavasznál nagyobb varázsa van.

— Csak várj, csak várj, kiráylány — biztatja jó tündére,
Szárnyas, gyors paripáján már közeleg elédbe,
Kezében büszke solyma, és oldalán a kard,
Szíved sohase látott, szerelmes, boldog hőse,
Az Óperenciákról és a halált legyőzve,
Szerelmes csókja ajkad lángra lobbantja majd!

P.